

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 83-1877)

Originalt emne

Garnisonen

Garnisonen/Fodfolkskasernen

Indkvartering

Indkvartering/Indkvartering i Alm

Laan

Laan/Kommunens Laan

Indholdsfortegnelse

- 1) [Byrådsmødet den 22. marts 1877](#)
- 2) [Byrådsmødet den 7. februar 1878](#)
- 3) [Byrådsmødet den 14. februar 1878](#)
- 4) [Byrådsmødet den 21. februar 1878](#)
- 5) [Byrådsmødet den 28. februar 1878](#)
- 6) [Byrådsmødet den 6. juni 1878](#)
- 7) [Byrådsmødet den 13. juni 1878](#)
- 8) [Byrådsmødet den 20. juni 1878](#)
- 9) [Byrådsmødet den 11. juli 1878](#)
- 10) [Byrådsmødet den 1. august 1878](#)
- 11) [Byrådsmødet den 12. september 1878](#)
- 12) [Byrådsmødet den 26. september 1878](#)
- 13) [Byrådsmødet den 24. oktober 1878](#)
- 14) [Byrådsmødet den 14. november 1878](#)
- 15) [Byrådsmødet den 6. februar 1879](#)
- 16) [Byrådsmødet den 27. marts 1879](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 83-1877)

Fra den Højstbefalende i Aarhus forelaa en Meddelelse om, at Krigsbestyrelsen ønsker, at Bygningen af Fodfolkets Kaserne paabegyndes, og at Forhandlingerne derom føres igjennem ham.

Byraadet besluttede at æske Kasernebyg-ningsudvalgets Erklæ Erklæring i Sagen. (Sagen kom først til Behandling igjen i Mødet den 7. Februar 1878.)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 83-1877)

Fra Kasernebygningsudvalget var fremkommet Indstilling om Opførelsen af de til Fodfolkets Kaserneetablisement hørende, endnu tilbagestaaende Bygninger, se Mødet den 22. Marts f. A., tillige med en Oversigt over Status af Laanet af 1874.

Sagens videre Behandling blev udsat til næste Møde.

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 83-1877)

Den fra forrige Møde udsatte Kasernesag blev foretagen, men paany udsat til næste Møde.

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 83-1877)

I Sagen angaaende Opførelsen af Kasernebygningen, udsat fra forrige Møde, tog Byraadet endelig Beslutning, der dels findes udtrykt i en Skrivelse af 22. ds. til den Højstbefalende, saa lydende:

"Byraadet har i sit Møde G. D. vedtaget at fremsende de medfølgende af Stadsingeniøren og Arkitekten forfattede Planer med Overslag og Bygningstegninger over 2 Mandskabskaserner, 2 Underofficerskaserner og en Vagt- og Arrestbygning, bestemte til Opførelse paa Fodfolkets Kaserneplads til Krigsbestyrelsens Godkendelse, med Bemærkning, at der i Overslagene intet er beregnet for Grundafstaaelse, at man forbeholder sig at besørge Brolægningen paa en simplere Maade, saa at den ikke bliver saa kostbar, som Stadsingeniørens Forslag forudsætter, og at man ligeledes forbeholder sig at beregne Procenter af de Udbetalinger, der ske, indtil Bygningerne tages i Brug.

Naar Ministeriet har approberet de indsendte Planer m.v., vil Byraadet lade Bygningen af den ene Fodfolkskaserne samt Vagt- og Arrestbygningen udbyde i Entreprise og opføre", dels indeholdes i den i næste Møde fremlagte Skrivelse til Krigsministeriet.

Uddrag fra byrådsmødet den 28. februar 1878 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 83-1877)

Med Hensyn til den i forrige Møde vedtagne Beslutning angaaende Kasernesagen fremlagdes og underskrevs nu følgende Skrivelse til Krigsministeriet:

I Henhold til Overenskomsten med Krigsbestyrelsen af 5. August 1873 har Byraadet gennem den Højstbefalende her i Byen tilstillet Ministerier og Planer og Overslag over Kaserner m. v. for Fodfolket, der omsatte den væsentligste Del af Byen endnu paa hvilende Forpligtelser og Tilvejebringelse af Militæretablissementer; - Raadet har derved fundet sig foranlediget til at anstille en nærmere Undersøgelse af Kommunens Status og de Midler, man har at raade over, nemlig Resten af det Laan, som til forskjellige vgtige Formaaler blev stiftet i 1874, og hvoraf 800.000 Kr oprindelig vare forudsatte at skulle anvendes til Militær-Etablissementer.

I den Henseende er man kommen til det Resultat, at naar een af Fodfolkskasernerne samt Vagt/Arrestlokalet ere opførte, og de Udgifter, som dermed nødvendig staa i Forbindelse,

ere afholdte, vil den sidste disponible Del af Laanet være forbrugt og Kommunen allerede have anvendt en Totaludgift af ca. 900.000 Kr. Videre Bygningsarbejde for Tiden vilde saaledes nødvendigt forudsætte Stiftelsen at et nyt særligt Laan; men uden Hensyn til Vanskeligheden ved overhovedet netop for Tiden at opnaa et saadant paa rimelige Vilkaar, har Byraadet ikke kunnet se bort fra, at netop i de senere Aar Kommunens Indtægter og Udgifter have haft Vanskelighed ved at bevare Balance, uagtet Skatteprocenten i aar er stegen til 5-2/3%, samtidig med, at Forholdene ingenlunde kunne siges at være gunstige for at bære forøget Skattebyrde.

Under disse Omstændigheder er Byraadet - der forøvrigt erklærer sig villig til i enhver Henseende at ville imødekomme Militærets Krav saa prompte, som det er foreneligt med Pligt ikke at bringe Kommunens finansielle Stilling i Fare,- kommen til den Erkjendelse, at det vill være nødsaget til at paakalde Ministeriets Imødekommen med Hensyn til videre Gennemførelse af Overenskomsten af 1873, samtidig med, at de ovennævnte Planer besluttedes at indsende til Ministeriet:

"Byraadet vedtager, at det, naar Ministeriets Approbation paa disse Planer er indløben, vil lade Bygningen af en ene Fodfolkskaserne samt Vagt/Arrestlokale udbyde i Entreprise og udføre. Derhos vedtoges, at det af Kommunen optagne Laan viser sig utilstrækkeligt til at bestride de paatagne Forpligtelser, navnlig den endnu tilbagestaaende Del af Overenskomsten med Militæretaten, og da det i Øjeblikket maa anses for baade vanskeligt og betænkeligt at optage nyt Laan, maa Byraadet søge at opnaa Udsættelse med tilbageværende Byggearbejder og at erholde Minsteriets Samtykke til, at disse standtes, saa snart der er tilvejebragt den oven omhandlede ene af de projekterede Kasernebygninger for Fodfolket samt Vagt/Arrestlokalet, hvilke ville medtage den sidste disponible Del af det til forskjellige vigtige Formaals stiftede Laan."

Idet Byraadet tillader sig direkte at gjøre denne Meddelelse, hengiver man sig til det Haab, at det høje Ministerium vil tilstaa Kommunen de efter det Udviklede nødvendige Lempelser. (Se Mødet den 6. Juni.)

Uddrag fra byrådsmødet den 6. juni 1878 - side 3

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 83-1877)

Der fremlagdes en Skrivelse fra Krigsministeriet af 29. f. M. saalydende:

"Krigsministeriet:

Kjøbenhavn den 29. Maj 1878 D.431.

I Skrivelse af 28. Februar d. A. har Aarhus Byraad anholdt Ministeriet om, at der , naar den ene af de i Overenskomsten af 5. Avg. og 23. Septbr. 1873 § 1 A. a. omhandlede, for Fodfolksgarnisonen i Aarhus bestemte Kassernebygninger og den sammesteds § 1. C a. nævnte Vagtbygning ere tilvejebragte, paa Grund af Kommunens økonomiske Forhold maatte gives Udsættelse med de øvrige tilbagestaaende Byggearbejder, der i Følge denne Overenskomst paahvile Kommunen. Da det er Ministeriet magtpaaliggende i saa høj en Grad, som det er foreneligt med Hærens Interesser, at imødekomme Byraadets Ønske om en lempelse med hensyn til Gjennemførelsen af Overenskomsten af 1873, har man efter en nøje Overvejelse af samtlige i Betragtning kommende hensyn besluttet, at der, naar de 2 ovenfor nævnte Bygninger, nemlig den ene Mandskabskaserne c: den sydlige, ud til den nye Vej beliggende, samt Vagtbygningen ere tilvejebragte, hvortil der bor gjøres de fornødne Skridt i den allernærmeste Fremtid, indrømmes en foreløbig Udsættelse med de resterende Byggearbejder alene med Undtagelse af Oversergentsbygningen, hvis opførelse af hensyn til Opretholdelsen af behørig Diciplin og Kaserneorden Nødvendigvis maa iværksættes samtidig med de tvende fornævnte Bygninger. Medens Ministeriet saaledes ser sig i Stand til i alt Fald til Dels at imødekomme det af Byraadet fremsatte Ønske, anser man det dog for nødvendigt samtidig udtrykkelig at fremhæve, at den indrømmede Udsættelse ikke vil kunne udstrækkes over noget langt Tidsrum, men at man meget mere maa fastholde Nødvendigheden af, at de efter Opførelsen af foranførte tre Bygninger endnu manglende tilvejebringes i en nær Fremtid, og at man derfor forventer, at Byraadet i Tide vil være betænkt paa at søge de hertil fornødne Pengemidler skaffede til Stede.

Ministeriet skal sluttelig tilføje, at man paa Grund af hvad der i Byraadets foranførte Skrivelse er fremhævet om Kommunens ugunstige økonomiske Status har rettet en Henvendelse til Indenrigsministeriet om, at dette paa Byraadets nærmere Andragende vil forhjælpe samme til af Indkvarteringsfonden at erholde et midlertidigt Laan paa 57,000 Kr., hvilket Beløb paa det Nærmeste svarer til den Udgift, som Opførelsen af Oversergentskasernen tør forudsættes at ville koste. J. Dreyer.

Til Nielsen

Aarhus Byraad."

Byraadet vedtog at anmode Kasernebygningeudvalget om snarest at foranstalte det Fornødne til, at Opførelsen af den ene Mandskabskaserne og Vagtbygningen kan paabegyndes, samt foranledige de nødvendige Forarbejder foretagne med hensyn til Oversergentsbygningen, saaledes at Opførelsen af denne, efter erhvervet Approbation, kan blive paabegyndt i tilstundende Efteraar.

Med hensyn til Laanet af Indkvarteringsfonden besluttede man at anmode Kasseudvalget om at foretage det videre Fornødne. (Se Møderne den 20. Febr. og den 13. ds.)

Uddrag fra byrådsmødet den 13. juni 1878 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 83-1877)

Der fremlagdes en skrivelse fra den højstbefalende af 7. ds., saa lydende:

"Paa derom sket forestilling fra Forplejningskorpset har Krigsministeriet under 29. f. M. for sit vedkommende approberet:

1. at følgende bygninger, henhørende til det i overenskomsten af 1873 omhandlede Fodfolks etablissement i Aarhus, nemlig:

2 Mandskabskasserne med Latrinbygninger,

1 Oversergentsbygning,

1 Sergentsbygning og

1 Vagt- og Arrestbygning,

opføres, som angivet paa den medfulgte situationsplan, dateret Januar 1878, og i overensstemmelse med de ligeledes medfulgte af Byens Arkitekt udarbejdede Bygningsplaner, dog med de ændringer, som ere foreslaaede af Oberst Glahn, og saaledes at der foretages en mindre forandring i indretningen af mandskabskasserne, hvorved det bliver gjort muligt i hver af disse 1ste etage ved gavlen midlertidig at kunne indkvartere 2 ugifte Lieutenanter eller ugifte Stabssergenter.

2. at Maximum for de beløb, i henhold til hvilke den leje bliver at beregne, som

Krigsbestyrelsen i følge § 6 c. af den ovenfor nævnte overenskomst skal svare af de lokaler, der ikke efter indkvarterings lovgivningen skulle tilvejebringes af Kommunen, fastsættes efter de indsendte overslag, som følger:

for hver af Mandskabskasserne.

med Latriner og hegn til 125,206 Kr. 44 øre.

for Oversergentsbygningen

med Latriner og hegn 65,136 - 75 -

for Sergentsbygningen med do..... 56,800 - 44 -

for Vagts- og Arrestbygning

med do. do 17.147 - 23 -

for forandring af chausseer til 3,300 - 23 -

for jordarbejde, planering, brolægning, chaussering, grusning, kloak- og drænedninger samt vandledning m. m..... 41,940 - 23 -

dog at, for saa vidt den virkelige udgift ved nogen af de her nævnte bygningers opførelse efter licitation maatte paa grund af prisstigninger overstige den ovenfor for hver bygning anførte overslagssum, vil denne virkelige udgift, dog ikke ud over et beløb, der overstiger overslagssummerne med 10 %, kunne lægges til grund ved beregningen af fornævnte leje.

hvilket, ved tilbagesendelsen af de med Byraadets skrivelse af 22. Febr. d. A. fulgte overslag og tegninger, meddeles det ærede Byraad med tilføjende, at Ministeriet endvidere har bemyndiget Forplejningskorpset til at indrømme sadanne ændringer i grundplan og bygningsplaner, som maatte vise sig nødvendige, hvilken bemyndigelse Korpset paa sædvanlig maade vil have overdraget til Oberst Glahn."

Ved at meddele foranstaaende til behagelig efterretning, skal jeg, henholdende mig til Krigsministeriets skrivelse D. 431 af 29. f. m. til Aarhus Byraad, tillige udtale, at paabegyndelsen af oversergentsbygningen, som nødvendig for disciplinens og Kaserneordenens skyld, sættes i første række og fuldføres samtidig med Mandskabskasernen og Vagt- og Arrestbygningen, hvorhos jeg forventer, at byggearbejdene snarest paabegyndes, saaledes at der kan være haab om, at de her nævnte 3 bygninger ville kunne tages i brug til April 1879.

Sluttelig skal jeg anmode det ærede Byraad om snarest gjørligt, hertil at indsende kalker af samtlige medfølgende tegninger.

M. Baland, Oberst. f. T. Højstbefalende.

til Aarhus Byraad."

Skrivelsen afgives til Kaserneudvalget. (se møderne den 6. og den 20. ds.)

Uddrag fra byrådsmødet den 20. juni 1878 - side 2

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 83-1877)

I et den 14. ds. afholdt møde af Kasernebygningsudvalget med Ingeniørøberst Glahn havde denne paa Krigsbestyrelsens vegne meddelt oplysning om, hvilke forandringer Militæretaten ønskede foretagne, saa vel i henseende til konstruktionen som med hensyn til brolægningsplanen, i den Mandskabs kaserne og Oversergentbolig for Fodfolket, hvis opførelse ser forestaaende. Da disse foranstaltninger hverken medførte forandring i selve byggeplanen eller i overslagssummen, ligesom de heller ikke ville formindske Kommunens eventuelle indtægt af bygningerne, androg udvalget om Byraadets godkendelse af:

1. at de foreslaaede forandringer - hvorom udvalget meddelte nærmere oplysning mundtlig - foretages;
2. at det foranstalter licitation afholdt over opførelsen af Mandskabskasernen samt Vagt- og Arrestbygningen, samt,
3. at det lader udarbejde detail overslag til samt konditioner for opførelsen af Oversergentboligen og lader denne uddybe i entreprise ved licitation, saa snart det fornødne i saa henseende foreligger.

Byraadet approberede disse indstillinger, punkt 3 dog kun for saavidt angaar udarbejdelsen af detail overslag og konditioner, hvorefter udvalget vil have at indhente Byraadets nærmere bestemmelse.

(Se møderne den 13. ds. og den 11. Juli.)

Uddrag fra byrådsmødet den 11. juli 1878 - side 1

[Til første side](#)

(J. Nr. 83-1877)

Der fremlagdes en Skrivelse til Indenrigsministeriet, hvori Byraadet anholder om Approbation paa de som Bilag medfølgende Planer og Overslag til Opførelsen af en ny Vagtbygning indeholdende Vagt, Forhørs og Arrestlokaler, til Brug for den herværende samlede Garnison. Bortset fra et i Overslaget taget Forbehold om en Forhøjelse af 10 % paa Grund af eventuelle Prisstigninger, er Udgiften til denne Bygning anslaaet til 17,147 Kroner 43 Øre.

Endvidere forelaa Indstilling fra samme Udvalg om Approbation paa det af dHrr. Nørgaard og G.Jensen ved den afholdte Licitation paa Opførelsen af den ene Mandskabskaserne for Fodfolket gjorde laveste Bud, stort 92,800 Kroner.

Byraadet underskrev den fremlagte Skrivelse og antog dHrr. Nørgaard og Jensens Bud. (Se Møderne den 20. f. M. og den 18.ds.)

Uddrag fra byrådsmødet den 1. august 1878 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 83-1877)

Efter Indstilling af Kasernebygningsudvalget approberede Byraadet det af Murmester Vendelbo ved den afholdte licitation paa Opførelsen af en Oversergentsbolig for Fodfolket gjorde laveste Bud, 47,500 kr.

I Samme Sag forelaa endvidere Indstilling fra Kasseudvalget om at modtage det af Indenrigsministeriets tilbudte Laan af Indkvarteringsfonden midler paa de af Ministeriet opstillede Betingelser. (Se Møderne den 18. f. M. og den 12, Septbr.)

Uddrag fra byrådsmødet den 12. september 1878 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 83-1877)

Der fremlagdes en Kommunikation af en Skrivelse af 5. d. M., hvori Indenrigsministeriet approberer de til det indsendte Planer og Overslag til den nye Vagtbygning for Garnisonen. Toges til Efterretning for Kasernebygningsudvalget.

(Se Møderne den 1. Avg. og den 26. d, M.)

Uddrag fra byrådsmødet den 26. september 1878 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 83-1877)

Der fremlagdes en Skrivelse af 22. ds. fra den Højstbefalende i Aarhus, hvori det meddeles Byraadet, at Lejen af det i den ny Vagt og Arrestbygning projekterede Forhørslokale i Følge derom ført Brevvexling imellem Krigsministeriet og Indenrigsministeriet vil være at bære af Militæretaten paa den i Overenskomsten af 1873 foreskrevne Maade. (Se Mødet den 12. ds. og den 24. Oktober.)

Uddrag fra byrådsmødet den 24. oktober 1878 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 83-1877)

Fra Indenrigsministeriet var gennem Amtet modtaget Meddelelse om, at det af Byraadet ansøgte Laan af Indkvarteringsfonden ved kgl. Resolution af 26. Avgust var bevilget bl. A. paa Vilkaar, at Laanet ydes ved et Beløn af 63,000 Kroner i kgl. 4 % Obligationer, der efter Kursen omtrent svarer til en Sum af 57,000 Kroner kontant, hvorhos Ministeriet anmoder om, at Obligationen maa blive udfærdiget i Overensstemmelse med et fremsendt Udkast.

Man besluttede at indhente Kasseudvalgets Erklæring.

(Se Mødet den 26. Septbr. og endvidere den 14. Novbr.)

Uddrag fra byrådsmødet den 14. november 1878 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 83-1877)

Paa Forslag af Kasseudvalget vedtoges det at indgaa til Finansministeriet med Forestilling om, at den i Udkastet til Kommunens Obligation til Indkvarteringsfonden for 63,000 Kroner optagne Betingelse, at Fonden erholder Panteret i den paagjældende Underofficersbolig, udgaar, men iøvrigt at vedtage Udkastet, som det foreligger. (Se Mødet den 24. f. M.)

Uddrag fra byrådsmødet den 6. februar 1879 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 83-1877)

I anledning af det i mødet den 14. Novbr. f. A. (se Byraadsforhandlingerne side 116) vedtagne andragende var fra Finansministeriet modtaget et nyt udkast til Kommunens obligation til Indkvarteringsfonden for laanet paa 63000 Kroner. Da man ikke fandt noget mod samme at erindre, blev et i overensstemmelse hermed foreliggende gjælds-brev underskrevet, (Se mødet d. 3. April).

(Obligationen er infereret i tillæget).

Uddrag fra byrådsmødet den 27. marts 1879 - side 4

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 83-1877)

Kasseudvalget meddelte, at Laanet hos Indkvarteringsfonden paa 63000 Kr. nu er blevet effektueret, i det at kgl. Statsobligationer til dette Beløbs paalydende Værdi af Fonden ere overgivne til Kommunens Kasse. (Se Mødet den 6. Febr).

